

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în interesele inculpatului Osipov Sergiu și de către avocatul Canja Alexandru în interesele succesorului părților vătămate Găină Alexei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019, în cauza penală în privința lui

Osipov Sergiu xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.11.2018 - 07.02.2019;

Instanță de apel: 19.04.2019 - 09.07.2019;

Instanță de recurs: 20.12.2019 - 26.02.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești sediul Central din 07 februarie 2019, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Osipov Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(5) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Prima parte a pedepsei de 2 ani de executat în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Conform prevederilor art.90¹ Cod penal, s-a suspendat parțial pedeapsa cu închisoare stabilită lui Osipov Sergiu cu stabilirea unui termen de probă de 2 ani.

A admis parțial acțiunea civilă înaintată de Găină Alexei către Osipov Sergiu și Biroul Național al Asiguratorilor Auto cu încasarea de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Găină Alexei a prejudiciului moral în sumă de 70 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

A admis în principiu capătul de cerere înaintată de Găină Alexei către Osipov Sergiu și Biroul Național al Asiguratorilor Auto în partea ce ține de prejudiciul material, urmând ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite.

În restul pretențiilor în acțiunea civilă înaintată de Găină Alexei către Osipov Sergiu și Biroul Național al Asiguratorilor Auto, s-a respins, ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la 18 iulie 2018,

aproximativ la orele 22:30, Osipov Sergiu, conducând automobilul de model „Volkswagen Sharan”, cu numerele de înmatriculare lituaniene xxx, se deplasa pe timp de noapte pe traseul internațional „E581 Leușeni-Chișinău”, adică pe un drum public, spre direcția or. Chișinău.

În timpul deplasării pe segmentul de carosabil indicat mai sus, cu viteza de aproximativ de 120 de kilometri la oră, din localitatea Leușeni, raionul Hîncești, conducătorul auto, Osipov Sergiu conștientizând faptul că a depășit cea mai înaltă limită maximă de viteză, admisibilă pe drumurile publice din Republica Moldova, manifestând încredere exagerată în dexteritatea proprie, ignorând faptul că în fața sa se aflau treceri pentru pietoni pe un sector de drum unde viteza maximă de deplasare nu trebuia să depășească 50 de kilometri la oră, că persista pericolul apariției persoanelor, dar mai ales al copiilor pe carosabil, semnalizat atât prin indicatoare, cât și prin marcaje rutiere, fiind neatent la drum și neținând permanent seama de împrejurările în care conduce mijlocul de transport și anume că, circula prin localitate, iar afară era întuneric, nu a redus și adaptat viteza de deplasare la situația rutieră, urmare a cărui fapt a pierdut controlul asupra volanului și, la intersecția cu un drum local din s. Leușeni, raionul Hîncești, care este încadrată de două treceri pentru pietoni, a observat tardiv în fața sa un vehicul cu tracțiune animală (căruță trasă de un cal), conducătorul căruia se angajase de pe drumul fără prioritate în traversarea traseului internațional „E581 Leușeni-Chișinău”. Întru evitarea tamponării hipomobilului prin ocolire, conducătorul auto Osipov Sergiu fără a frâna, a încercat manevra de părăsire a benzii sale de circulație, după care, nu a reușit să evite impactul, tamponând în partea laterală atelajul, în care se aflau 9 (nouă) persoane, după care și-a continuat deplasarea pe banda de circulație destinată transportului ce venea din sens opus, oprindu-se în parapetul de pe marginea acostamentului.

În rezultatul acestor acțiuni imprudente ale conducătorului auto Osipov Sergiu, a survenit deteriorarea mijlocului de transport la volanul căruia se afla acesta, deteriorarea totală a căruței, vătămarea corporală neînsemnată a Svetlanei Obada (a.n.xxx); vătămarea corporală neînsemnată a lui Alexandru Mardari (a.n.xxx); vătămarea corporală medie a lui Alexandru Mardari (a.n.xxx); vătămarea corporală gravă, periculoasă pentru viață, a lui Andrei Cușmir (a.n.xxx); vătămarea corporală gravă, periculoasă pentru viață, a Victoriei Moldovan (a.n.xxx), precum și vătămările corporale grave, periculoase pentru viață, care au dus la decesul cet. Liubovi Găină (a.n.xxx); decesul minorei Gabriela Mardari (a.n.xxx), decesul minorei Alexandra Găină (a.n.xxx) și decesul minorului Petru Tabără (a.n.xxx).

Astfel, aceste consecințe extrem de grave survenite, sunt în legătură cauzală directă cu acțiunile de încălcare din neglijență de către conducătorul auto Osipov Sergiu, a regulilor circulației rutiere, prevăzute de Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.357 din 13.05.2009, soldate cu decesul mai multor persoane.

3. Găină Alexei, succesorul în drept a părților vătămate decedate, soției Liubovi Găină (a.n.xxx) și fiicei minore Alexandra Găină (a.n.xxx), a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care

Osipov Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat la o pedeapsă mai aspră, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel a invocat, că nu este de acord în parte cu sentința de condamnare a lui Osipov Sergiu în partea stabilirii pedepsei și în partea admiterii parțiale a acțiunii civile.

Referitor la acțiunea civilă a menționat că, pierderea soției, Liubovi Găină și a copilului pentru el a însemnat un șoc psihologic care prin cuvinte nu poate fi descris, deoarece într-un moment a pierdut tot cei mai scump în viață, adică familia în totalitate.

Din momentul când a aflat despre pierderea familiei și până în prezent, a suferit un șoc emoțional, neliniște, tensiune psihică, tulburări de somn, anxietate generalizată, emoții negative la stimulii care-i amintesc de pierderea familiei, sentimente de rușine, iritabilitate ridicată, labilitate emoțională, regresie emoțională și comportamentală.

A notat că, suferințele psihice și morale suportate le estimează la 24 400 000 lei în calitate de prejudiciu moral și 100 000 lei prejudiciu material.

A indicat, că instanța cu părere de rău nu a admis în total acțiunea civilă ce consideră că, nu este corect în coraport cu consecințele survenite.

Cuantumul prejudiciului moral și material solicitat îl consideră proporțional vis-a-vis de caracterul violent al crimei, victimă a căreia este.

Totodată, consideră că și pedeapsa penală stabilită inculpatului Osipov Sergiu, este prea blândă pentru infracțiunea comisă.

3.1. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crudu Octavian să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(5) lit. c) Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Admiterea acțiunilor civile care au fost înaintate și încasarea cheltuielilor de judecată, reprezentând 19 730,46 lei pentru consumabile, combustibil și acte de expertiză, inclusiv cheltuielile de păstrare și pază a corpurilor delictive.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat, că consecințele extrem de grave survenite în urma accidentului, sunt în legătură cauzală directă cu încălcarea de către Osipov Sergiu a normelor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că, în Republica Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers. Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente.

Totodată a susținut că, persoana care conduce un vehicul trebuie să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical. Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de

următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: d) situația rutieră.

A menționat că, înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: c) poate efectua depășirea fără a pune în pericol sau a stânjeni circulația din sens opus, adică banda pe care urmează să se angajeze are un spațiu suficient și viteza vehiculului ce urmează a fi depășit permite executarea acestei manevre; d) poate să revină pe banda precedentă fără a stânjeni vehiculul depășit.

Totodată, apelantul a reiterat că, vehiculele se depășesc numai pe partea stângă. Depășirea este interzisă: în intersecțiile cu circulația nedirijată și în imediata apropiere înainte de acestea; Depășirea cu ieșirea pe banda de circulație în sens opus este interzisă: a) în intersecțiile cu circulația dirijată; Intersecția în care ordinea de trecere este determinată de semnalele semaforului sau de agentul de circulație se consideră intersecție cu circulație dirijată.

A remarcat, că în așa mod, Osipov Sergiu a comis o infracțiune prevăzută de art.264 alin.(5) Cod penal, conform semnelor calificative: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul mai multor persoane.

Consideră că, deși, prima instanță a constatat cu certitudine vinovăția lui Osipov Sergiu, acuzarea consideră că sentința este criticabilă din motivul blândeții pedepsei stabilite și neadmiterii integrale a pretențiilor formulate pe latura civilă a cauzei.

Această infracțiune, soldată cu decesul mai multor persoane se pedepsește doar cu închisoare.

Prin urmare, acuzarea consideră că la individualizarea pedepsei nu trebuie luate în calcul doar informațiile despre personalitatea inculpatului și conduita lui de-a lungul procesului penal, dar și spectrul larg de relații sociale la care atentează asemenea categorii de crime, consecințele survenite.

Acuzarea își menține opinia potrivit căreia faptele de genul celor imputate inculpatului au cunoscut o recrudescență în ultima perioadă, constituind un pericol direct și imediat la adresa sănătății și integrității corporale a persoanei care se angajează într-o asemenea activitate ilicită, dar și a celorlalți participanți la trafic.

Față de acestea, partea acuzării consideră că, pedeapsa penală ce urmează a fi pronunțată în această speță trebuie să aibă un puternic caracter exemplar, pentru a descuraja atât pe inculpat, dar și pe ceilalți membrii ai societății de a săvârși asemenea fapte prevăzute de legea penală.

Acuzarea e de părerea, că, în această speță, prin aplicarea soluției de suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii în a doua parte a ei, potrivit regulilor stipulate în art.90¹ din Codul penal, influențează în mod negativ asupra felului în care societatea percepe gradul de restabilire a echității sociale prin actul de justiție, iar reacția coercitivă a statului ca fiind una defectuoasă și ineficientă.

Sentința contestată este criticabilă și din motivul neadmiterii pretențiilor materiale și morale formulate de către părțile civile, legal constituite pe dosar, ori suferințele fizice și psihice cauzate în rezultatul accidentului rutier, decesul rudelor

apropiate, sunt incomensurabile, iar cuantumul prejudiciului moral stabilit de către instanța de fond, în opinia acuzării nu poate fi apreciat ca fiind în corespundere cu standardele unor remedii compensatorii efective, fiind mai mult iluzorii.

Acuzatorul de stat a statuat, că toate cheltuielile de judecată sunt suportate la momentul derulării efective a acțiunilor procesuale de către stat, ori la etapa respectivă procesul penal este guvernat de principiul prezumției nevinovăției. Cheltuieli de judecată în prezenta speță reprezentând 19 730,46 lei pentru consumabile, combustibil și acte de expertiză, inclusiv cheltuielile de păstrare și pază a corpurilor delictive, nu se circumscriu excepțiilor prevăzute de art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, prin urmare, recuperarea lor urmează a fi pusă în sarcina condamnatului.

3.2. Avocații Procopie Zaharia și Aurelia Parpalac în numele inculpatului, cât și inculpatul Osipov Sergiu, au contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea ce ține de stabilirea pedepsii, rejudecare cauzei în această parte cu recunoașterea lui Osipov Sergiu vinovat de comiterea infracțiunii penale prevăzute la art.264 alin.(5) Cod penal și în baza art.364¹ Cod de procedură penală a-i stabili lui Osipov Sergiu pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani. Conform art.90 Cod penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsii în privința lui Osipov Sergiu pe un termen de probă de 4 ani.

În argumentarea apelului au invocat, că inculpatul nu neagă că a comis din imprudență infracțiunea dată, dar regretă mult cele întâmplate, ori comiterea infracțiunii de către acesta a fost determinată de comportamentul părții vătămate Petru Tabără un capăt de vinovăție fiindu-i imputabilă și acestuia.

Tot odată, consideră că, instanța de fond a dat o apreciere incorectă criteriilor generale de individualizare a pedepsii prevăzute la art.75 Cod Penal. Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de judecată este obligată să se conducă de anumite cerințe, sau criterii de individualizare a pedepsii. Astfel pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Au menționat că, la baza oricărei învinuiri, indiferent de gradul ei de gravitate, trebuie puse probe pertinente, concludente, veridice și legal administrate, iar acuzatorului de stat i se atribuie un rol activ în înlăturarea oricăror dubii în probarea vinovăției apărute în cadrul cercetării judecătorești sub riscul respingerii învinuirii.

Astfel, la caz au subliniat că, de către inculpat a fost comisă o infracțiune gravă potrivit art.16 Cod penal, dar acesta a solicitat examinarea prezentei cauze în baza probelor administrate în faza de urmărire penală în temeiul art.364¹ Cod de procedură penală, astfel dânsul beneficiind de reducerea termenului de pedeapsă stabilit în cazul închisorii cu o treime, termenul minim urmând a fi cel de 4 ani.

- De asemenea, au susținut că instanța de judecată urma să dea aprecierea cuvenită tuturor circumstanțelor cazului, a motivării asupra soluției pronunțate vizavi de pedeapsa aplicată în partea ce ține de stabilirea pedepsii inculpatului Osipov Sergiu.

În ce privește pronunțarea instanței de fond vizavi de acțiunile civile formulate de către părțile vătămate și succesorii părților vătămate la caz, consideră

admiterea parțială a acestora în partea ce ține de încasarea prejudiciilor morale, cât și admiterii în principiu la capătul de cerință ce privește încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța de drept comun în ordine civilă.

În final, au notat că Osipov Sergiu se căiește mult în cele comise, a contribuit la restituirea în măsura posibilităților încă la faza incipientă a suportării din partea părților vătămate, succesorilor părții vătămate a prejudiciului material, fapt confirmat în ședința de judecată de către aceștia și nu se eschivează nici în continuare de a contribui la restituirea prejudiciului moral estimat de către instanța de judecată. Acesta și-a cerut scuze și iertare în fața părților vătămate, a succesorilor părții vătămate, ori sarcina reeducării acestuia î-si atinge scopul în deplin prin însăși faptul condamnării acestuia, acesta urmând să se încadreze în câmpul muncii și să ajute părțile vătămate, succesorii părții vătămate la recuperarea prejudiciului dispus spre încasare, ori destinul inculpatului Osipov Sergiu fiind unul de excepție, complicat și dureros atât pentru acesta, cât și pentru familiile părților vătămate, succesorilor părții vătămate, dar tot odată consideră, că pedeapsa echitabilă urmată în a fi stabilită acestuia ar fi cea solicitată de către însăși inculpat în cererea de apel.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019, a fost admise apelurile, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Osipov Sergiu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(5) Cod penal se stabilește pedeapsa pe un termen de 6 ani închisoare în penitenciar de tip deschis.

În temeiul art.385 alin.(5) Cod penal se reduce din pedeapsa stabilită - 708 zile (echivalentul a 1 ani 11 luni și 22 zile).

Acțiunea civilă înaintată de Găină Alexei, Mardari Alexandru, Cușnir Andrei, Victoria Moldova și Cojocaru Vasile către Osipov Sergiu au fost admise în parte, și anume:

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Găină Alexei 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Mardari Alexandru 300 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Cușnir Andrei 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Victoria Moldovan 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul lui Vasile Cojocaru 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa de la Osipov Sergiu în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 19 730 lei 46 bani.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat, că analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit a

concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Osipov Sergiu a indicilor infrațiunii prevăzute de art.264 alin.(5) Cod penal, potrivit elementelor constitutive, încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două sau mai multor persoane.

A remarcat, că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a menționat faptul, că sentința instanței de fond este criticată de către apelanți în partea individualizării pedepsei, acțiunilor civile și cheltuielilor de judecată, în partea ce ține de încadrarea juridică și vinovăția inculpatului Osipov Sergiu de comiterea infrațiunii prevăzute de art.264 alin.(5) Cod Penal, aceasta nu a fost contestată, prin urmare instanța de apel se va expune doar în partea în care au fost înaintate apelurile.

În continuare, a enunțat că la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpatului Osipov Sergiu, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă prea blândă.

Totodată, a remarcat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Osipov Sergiu, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infrațiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând eronat că, îndreptarea și corectarea lui Osipov Sergiu e posibilă prin aplicare soluției de suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii în a doua parte a ei.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infrațiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Subsecvent a notat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerare faptul că, inculpatul Osipov Sergiu a comis o infracțiune ce periclitează relațiile sociale cu privire la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul mai multor persoane, fiind ignorate și prevederile art.2 alin.(2) Cod penal. Raportând aceste prevederi, instanța de apel a reținut că, un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a notat, că pe tot parcursul efectuării urmăririi penale și examinării cauzei în instanța de judecată, inculpatul Osipov Sergiu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, a restituit parțial cheltuielile suportate de către părțile vătămate și succesorii părților vătămate, și-a cerut iertare pentru crima săvârșită, totodată instanța de fond a ținut cont de toate

aceste circumstanțe, însă, ținând cont de faptul că în urma infracțiunii săvârșite de către inculpat, a survenit decesul mai multor persoane, inculpatului urma a-i fi aplicată o pedeapsă cu privațiune de libertate cu executare.

La fel, instanța de apel consideră neîntemeiată concluzia primei instanțe, precum că, corijarea inculpatului ar fi posibilă prin aplicarea, chiar și în parte, a art. 90 Cod penal. Sub acest aspect instanța de apel a expus că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului - și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului, care a dus la decesul a patru persoane, dintre care sunt și copii. Prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, a reținut că anume această pedeapsă este în corespundere și cu regula nr.6 din Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia, natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate. Respectiv, instanța de apel consideră că circumstanțele menționate supra indică la faptul, că inculpatului Osipov Sergiu urmează, în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, a-i fi aplicată o pedeapsă reală cu închisoare în limitele sancțiunilor prevăzute de art.264 alin.(5) Cod penal.

Mai mult, a menționat că, în cauza dată, nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului.

Cât privește cererea de apel declarată de către reprezentantul succesorului părților vătămate Liubovi Găină și Alexandra Găină, Găină Alexei, în partea ce ține de prejudiciul moral, instanța de apel a admis-o parțial, din următoarele considerente.

Instanța de apel a notat că, reprezentantul succesorului părților vătămate Liubovi Găină și Alexandra Găină, Găină Alexei, cât și acuzatorul de stat, critică hotărârea primei instanțe și în partea ce ține de încasarea prejudiciul moral de la Osipov Sergiu în beneficiul părților vătămate și a succesorilor părților vătămate.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în apel, instanța a constatat că, acesta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea expunerii asupra prejudiciului moral înaintate de reprezentantul succesorului părților vătămate, cât și de acuzatorul de stat.

Cercetând materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că, succesorul părților vătămate Găină Alexei a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului Osipov Sergiu de încasare a prejudiciul moral în sumă de 24 400 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 100 000 lei prejudiciul material. Partea vătămată Moldovan Victoria a înaintat cerere împotriva inculpatului, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 000 lei și prejudiciul material în sumă de 200 000 lei. Succesorul părții vătămate Cojocaru Vasile a înaintat cerere împotriva inculpatului, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 000 lei. Partea vătămată Cușnir Andrei a înaintat cerere împotriva inculpatului, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 000 lei și prejudiciul material în sumă de 7 000 lei. Partea vătămată Mardari Alexandru a înaintat cerere împotriva inculpatului, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 40 000 000 lei și prejudiciul material în sumă de 300 000 lei.

Astfel, referitor la soluția emisă de Judecătoria Hîncești sediul Central la data de 07 februarie 2018, prin care acțiunea civilă înaintată de succesorii părților vătămate și părțile vătămate privind încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial, instanța de apel o consideră arbitrară, or, având la dispoziție o sumă exactă solicitată de către fiecare dintre părțile civile pentru prejudiciul cauzat prin infracțiunea săvârșită de către inculpat fără careva temeiuri legale, Judecătoria Hîncești, sediul Central nu a soluționat legal acțiunea civilă, în partea încasării pagubei morale. Subsidiar, instanța de apel a evidențiat, că în această speță victima a solicitat repararea prejudiciului în mod expres, însă prima instanță, a admis doar parțial prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

În contextul faptelor expuse supra, instanța de apel a notat, că prima instanță și-a motivat soluția deficitar în vederea admiterii parțiale a pretențiilor înaintate de către părțile vătămate și succesorii părților vătămate privind încasarea prejudiciului moral.

Prin urmare, referitor la cererea înaintată de către succesorul părților vătămate Găină Alexei privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 24 400 000 lei; cererea înaintată de către partea vătămată Moldovan Victoria privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 000 lei; cererea înaintată de către succesorul părții vătămate Cojocaru Vasile privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 000 lei; cererea înaintată de către partea vătămată Cușnir Andrei privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 000 lei; cererea înaintată de către partea vătămată Mardari Alexandru privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 40 000 lei, instanța de apel a considerat aceste pretenții, parțial întemeiate, or, sumele solicitat sunt exagerate, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpatului.

A relevat, că în ședința judiciară s-a stabilit cu certitudine că succesorii părților vătămate Găină Alexei și Cojocaru Vasile, cât și părțile vătămate Moldovan Victoria, Cușnir Andrei, Mardari Alexandru au avut de suportat și un prejudiciu de natură morală. Estimarea daunei morale suportate de către ultimii se probează prin faptul că, ei au avut de suportat prejudicii cauzate personalității afective, categorie în care intră suferințele de categorie psihică, care s-au

manifestat prin stare de stres și frustrare.

În situația dată, instanța de apel a explicat, că suma în mărime de 500 000 lei în beneficiul părții vătămate Găină Alexei; 300 000 lei în beneficiul părții vătămate Mardari Alexandru; 100 000 în beneficiul părții vătămate Cușnir Andrei, 100 000 lei în beneficiul părții vătămate Victoria Moldovan; 100 000 lei în beneficiul părții vătămate Cojocar Vasile, sunt echitabile și în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpatul Osipov Sergiu a acțiunilor ilegale îndreptate împotriva părților vătămate menționate supra. În acest sens, instanța a mai reținut, că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral urmează a se ține cont de, caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanelor vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului, personalitatea inculpatului.

Cu referire la cererea de apel înaintată de către acuzatorul de stat în partea încasării cheltuielilor de judecată, instanța de apel a admis apelul și a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în suma de 19 730 lei, în beneficiul statului.

La caz, instanța a relevat ca fiind întemeiat apelul declarat de către acuzatorul de stat și care urmează a fi admis, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822C0080 din 16.08.2018, în sumă de 3 238 lei, Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822C0083 din 21.08.2018, în sumă de 3518 lei, Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822C0081 din 21.08.2018, în sumă de 3658 lei, Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822C0082 din 16.08.2018, în sumă de 3798 lei, Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822P0382 din 20.07.2018, în sumă de 128 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822P0378 din 20.07.2018 în sumă de 128 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822D0129 din 30 iulie 2018 în sumă de 320 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822D0134 din 14 august 2018 în sumă de 320 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822D0159 din 11 septembrie 2018 în sumă de 320 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822D0160 din 11 septembrie 2018 în sumă de 320 lei; Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201822D0188 din 15 octombrie 2018 în sumă de 320 lei și Raportul de expertiză complexă auto-tehnic și traseologic din 06.11.2018, costul căruia (conform rechizitoriului) a constituit 3 200 lei, iar în total suma de 19 268 lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, iar suma de 462 lei pentru celelalte cheltuieli suportate în cauza dată.

În acest sens, instanța de apel a reținut ca fiind justificate solicitările procurorului privind încasarea de la inculpatul Osipov Sergiu a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 19 268 lei, or, potrivit normelor legale menționate supra, cheltuielile judiciare solicitate pentru efectuarea Raporturilor de expertize judiciare, urmează a fi trecute în contul inculpatului, deoarece potrivit art.142 alin.(1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează

urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei. Dispunerea expertizei se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală.

Suplimentar, a explicat că potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art.143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel reiterează că, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.316 din 22.12.2017 a fost exclus art.143 alin.(2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

Pe de altă parte, instanța de apel a reținut că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, de către avocatul Viorel Slabu a fost depusă o cerere privind aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, prin care a solicitat constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cu reducerea pedepsei inculpatului Osipov Sergiu prin recalcularea două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, întrucât condițiile de detenție a inculpatului sunt inumane și degradante, dar care a fost respinsă de către instanța de fond, ca fiind neîntemeiată, pe motiv că în susținerea acesteia nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care să confirme încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție în cazul lui Osipov Sergiu, la cerere fiind anexat doar răspunsul Penitenciarul nr.13-Chișinău cu privire la dimensiunile celulelor și numărul de paturi.

Subsecvent, instanța de apel a notat, că această omisiune a fost corectată în cadrul instanței de apel și avocații Procopie Zaharia și Aurelia Parpalac, au prezentat Colegiului nota informativă eliberată de Penitenciarul nr.13 mun. Chișinău, nr. 7/0-1601/19 din 22.05.2019 și reieșind din faptul că, examinarea cererii de apel este o continuare a dosarului penal, instanța de apel a considerat că, această cerere este întemeiată și urmează a fi admisă cu casarea parțială a sentinței instanței de fond și anume, în partea stabilirii termenului de executare a sentinței, din următoarele considerente.

La 07 februarie 2019, inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 04 aprilie 2019, în baza art.264 alin.(5) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și 2 ani cu suspendare.

Conform Notei informative nr.7/0-1601/19 din 22.05.2019 prezentate de administrația Penitenciarului nr.13 – Chișinău, raportate la datele dosarului penal a cauzei penale, inculpatul s-a aflat în detenție preventivă: din 20.07.2018 până la 07.02.2019 inclusiv și din 07.02.2019 până la data pronunțării deciziei - 09 iulie 2019, adică 354 zile de arest preventiv. Iar, potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.13 - Chișinău, se constată că, inculpatul s-a aflat în condiții de

detenție care nu au corespuns minimului necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală.

Astfel, în perioada de referință, inculpatul s-a aflat de la data de 20.07.2018 până la data de 23.07.2018 în celula nr. 81, numărul de locuri - 12, cu dimensiunea de 22,95 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,91 m²; de la data de 23.07.2018 până la data de 13.09.2018 în celula nr.76, numărul de locuri - 6, cu dimensiunea de 10,02 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,67 m²; de la data de 20.09.2018 până la data de 21.09.2018 în celula nr.81 numărul de locuri - 12, cu dimensiunea de 22,95 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,91 m²; de la data de 21.09.2018 până la data de 11.10.2018 în celula nr.74 numărul de locuri - 6, cu dimensiunea de 11,88 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,98 m²; de la data de 17.10.2018 până la data de 18.10.2018 în celula nr.81 numărul de locuri -12, cu dimensiunea de 22,95 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,91 m²; de la data de 18.10.2018 până la data de 23.10.2018 în celula nr.88 numărul de locuri - 6, cu dimensiunea de 09,50 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,5 m²; de la data de 23.10.2018 până în prezent în celula nr.74 numărul de locuri - 6, cu dimensiunea de 11,88 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,98 m².

În atare situație, detenția inculpatului Osipov Sergiu în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și a atins pragul de severitate contrar legislației, fiind calificată ca tratament inuman și degradant. Pornind de la principiul privind reducerea pedepsei în baza calculului stabilit de lege: 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, rezultă că inculpatul beneficiază de reducerea pedepsei aplicate cu 708 zile (354 zile de arest preventiv x 2 zile de închisoare).

Prin urmare, termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Osipov Sergiu - 6 ani de închisoare în penitenciar de tip deschis, urmează a fi redus cu 1 an, 11 luni și 22 zile (708 zile = 1 an, 11 luni și 22 zile), or, potrivit sistemului calendaristic de calcul al termenelor pe luni, unde un termen de o lună poate avea 29, 30, 31 de zile, nu este aplicabil la termenul ținerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui. În cazul dat, fiecare lună are 30 de zile.

Contrar recomandărilor menționate supra, studiind raportul prezentat de către administrația instituției penitenciare, instanța de apel a constatat că, informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut inculpatul se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare. Prin urmare, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a subliniat că, prin prezentarea de către administrația Penitenciarului nr.13 mun. Chișinău a datelor privind suprafața celulelor în care inculpatul a fost cazat, ultima a recunoscut aflarea deținutului, pe parcurs a mai mult de un an de zile, în celule în care dispunea de puțin sub 2 m², ceea ce evident, este sub minimul acceptabil.

Astfel, instanța de apel a apreciat că, dificultățile cu care s-a confruntat inculpatul Osipov Sergiu pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, atât în calitate de prevenit, cât și în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru

constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

5. Avocații Procopie Zaharia și Aurelia Parpalac în numele inculpatului, au contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019, solicitând casarea parțială a sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsii, cât și a Deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău în partea ce ține de stabilirea pedepsei, cât și admiterii parțiale a acțiunilor civile înaintate de Găină Alexei, Mardari Alexandru, Cușnir Andrei, Victoria Moldovan, Cojocaru Vasile în vederea majorării cuantumului prejudiciului moral solicitat spre încasare, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri cu recunoașterea lui Osipov Sergiu vinovat de comiterea infracțiunii penale prevăzute la art.264 alin.(5) Cod Penal. Cu respectarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, ai stabili lui Osipov Sergiu pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ai, iar în baza art.90 Cod Penal dispunerea suspendării condiționate executării pedepsii în privința inculpatului pe un termen de probă de 4 ani, cu eliberarea acestuia de sub strajă din sala de ședințe. În rest de menținut sentința

În motivarea cerințelor sale au invocat, că nu sunt de acord cu faptul admiterii apelului acuzatorului de stat, cât și a succesului părților vătămate Găină Alexei în părea ce ține de solicitarea înăspririi pedepsii lui Osipov Sergiu, cât și majorării cuantumului prejudiciului moral încasat în folosul lui Găină Alexei, Mardari Alexandru, Cușnir Andrei, Victoria Moldovan și Cojocaru Vasile.

Consideră recurenții, că atât pedeapsa aplicată prin sentință cât și cea stabilită prin decizia instanței de apel este una prea aspră, ori acesta urma a fi stabilită, prin respectarea principiului de a fi una echitabilă, în coraport cu circumstanțele cazului, unde a avut de suferit și inculpatul, drept rezultat al acțiunilor ilegale comise de către partea vătămată Petru Tabără. Ultimul, fiind la o vârstă minoră de 16 ani, pe timp de noapte, având în căruță mai multe persoane în calitate de pasageri urma să prevadă maximă responsabilitate privind transportarea cu siguranță a acestora, cât și a siguranței la traficul de circulație, prin urmare inculpatului Osipov Sergiu urmând în a-i fi stabilită o pedeapsă cu respectarea cerințelor art.6 Cod penal, având în vedere principiul caracterului personal al răspunderii penale, principiul individualizării pedepsei prevăzut, ținând-se cont de gradul și caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana vinovatului, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării acestuia.

La fel, reclamanții consideră nejustificat și majorarea cuantumului prejudiciului moral solicitat în acțiunile părților vătămate, a succesurilor părții vătămate, ori, la caz inculpatul nu pune la îndoială faptul survenirii consecințelor manifestate prin suferințe morale din partea rudelor celor accidentați, dar orice cerință a unui echivalent bănesc sub forma compensării prejudiciului moral urmează a fi apreciată în coraport cu toate circumstanțele cazului accidentului întâmplat, cât și de posibilitățile reale fizice și psihice ale inculpatului Osipov Sergiu de a restitui acest prejudiciu, ori cuantumul prejudiciului moral admis și încasat de către prima instanță nu a fost contestat de către inculpat, acesta în viziunea recurenților fiind unul proporțional și justificat temeinic la caz.

Recurenții au elucidat, că latura subiectivă a infracțiunii comise de către Osipov Sergiu a fost săvârșirea infracțiunii de către acesta cu forma de vinovăție

imprudența, dar tot odată nu putem lăsa fără apreciere, că la caz se constată și vinovăția reciprocă la survenirea accidentului rutier enunțat și din partea părții vătămate Petru Tabără, care fiind la o vârstă minoră de 16 ani, pe timp de noapte, având în căruță mai multe persoane în calitate de pasageri, urma să manifeste maximă responsabilitate pentru transportarea în siguranță a acestora, cât și siguranței la traficul de circulație. Materialul probator la caz vorbește și atestă circumstanțele expuse chiar și de părțile vătămate, că calul se deplasa alergând, lui Petru Tabără fiindu-i greu în a-i stopa hățurile. Cu atât mai mult, că căruța nu avea semnificațiile corespunzătoare necesare în mod obligatoriu la traficul de circulație, iar persoanele din căruță nu erau îmbrăcate cu îmbrăcămintea special adaptată potrivit Regulamentului circulației Rutiere.

Astfel, recurenții pledează pentru admisibilitatea cuantumului prejudiciilor morale enunțate de instanța de fond.

Mai mult au indicat, că inculpatul nu neagă că a comis din imprudență infracțiunea dată, dar regretă mult cele întâmplare, ori comiterea infracțiunii de către acesta a fost determinată și de comportamentul părții vătămate Petru Tabără, un capăt de vinovăție fiindu-i imputabilă și acestuia. În acest sens, au mai notat că de către instanța de fond și instanța de apel sa dat o apreciere incorectă a criteriilor generale de individualizare a pedepsii prevăzute la art.75 Cod penal.

În final, au remarcat că la stabilirea pedepsei instanța de judecată este obligată să se conducă de anumite cerințe sau criterii de individualizare a pedepsii. Astfel, pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

5.1. Avocatul Canja Alexandru în numele succesorului părților vătămate, Găină Alexei, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încasării parțiale a prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, cu dispunerea încasării prejudiciului moral în mărime totală de 24 400 000 lei din contul inculpatului Osipov Sergiu în beneficiul succesorului părților vătămate, Găină Alexei.

În motivarea cerințelor sale a indicat, că instanța de apel a ignorat suferințele expuse și susținute de către partea vătămată, succesorul Găină Alexei în privința pierderii a două vieți din viața lui și anume, soția Găină Liubovi și fiica minoră Găină Alexandra. A notat că, prima instanță a dat o apreciere a suferințelor morale cu lipsă de analiză și examinare a situației create, pronunțând încasarea din contul lui Osipov Sergiu în beneficiul lui Găină Alexei a prejudiciului moral în sumă de 70 000 lei, un prejudiciu care este lipsit de susținere de fapt și de drept în prezenta cauză, deoarece acest prejudiciu nu poate compensa sub nici o formă suferințele morale suportate de către Găină Alexei.

Totodată, a menționat că instanța de apel a luat act parțial de cele expuse de către Găină Alexei și avocatul său în descrierea suferințelor psihologice prin care a trecut acest soț și tată, astfel a admis parțial solicitarea lui Găină Alexei din suma totală solicitată de 24 400 000 lei fiind admisă doar suma de 500 000 lei.

În plus, a relevat că recurentul Găină Alexei văzând cu ochii săi prin ce suferințe fizice a trecut fiica sa Alexandra până a surveni decesul, până în prezent

se află într-o stare de șoc emoțională critică, fapt pentru care nici nu poate să realizeze moral și fizic suferințele prin care a trecut fiica sa care era un copil de doar 5 anișori, la momentul decesului. Accidentul rutier, care a fost unul fatal pentru fiica lui de doar 5 anișori, a pus sfârșit vieții sale care abia începea a trăi pe acest pământ, ultimul ne mai având posibilitatea fizică de ași vedea fiica crescând și dezvoltându-se alături de tată și mamă.

În final, au subliniat că traumele considerabile și suferințele fizice și psihice în urma celor văzute de către Găină Alexei, în urma accidentului rutier produs din vina lui Osipov Sergiu, va rămâne în memorie pe tot restul vieții.

6. Asupra recursurilor declarate a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturând recursurile declarate de către avocați în numele inculpatului Osipov Sergiu, precum și în numele succesului părților vătămate, Găină Alexei, Colegiul penal constată că acestea sunt bazate pe aceleași temeuri, fiind invocate aceleași argumente, solicitându-se casarea parțială a deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei, astfel că instanța de recurs se va expune asupra lor concomitent.

În primul rând, colegiul penal reține, că din conținutul recursului apărării rezultă că avocații inculpatului Osipov Sergiu nu invocă vreun temei de drept prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă criticele acestuia se cuprind în pct.10) al normei menționate, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul penal constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiuni săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, 84 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiuni săvârșite, precum și de personalitatea inculpatului.

Totodată, Colegiul penal menționează că, instanța de apel la emiterea deciziei, a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

La fel, Colegiul penal amintește, că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiuni, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă de la momentul descoperirii ei, conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiuni sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă a instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiuni săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa

aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale. Or, la caz modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului Osipov Sergiu - și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului, care a dus la decesul a patru persoane, dintre care sunt și copii. Prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea.

În al doilea rând, Colegiul penal a stabilit că din conținutul recursului mai rezultă că criticele avocaților se cuprind și în pct.6) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că, instanța de apel a dispus neîntemeiat admiterea în parte a acțiunii civile și nu a intrat pe deplin în esența circumstanțelor și consecințelor cauzate de fapta prejudiciabilă comisă de către inculpatul Osipov Sergiu.

Însă, verificând alegațiile avocaților, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de admiterea a apelurilor și menținere parțială a sentinței a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze, că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a admis parțial acțiunile civile înaintate.

Așadar, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a apreciat pretențiile înaintate prin acțiunile civile, parțial întemeiate, or, sumele solicitat sunt exagerate, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpatului.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluție dată de instanțele de fond, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în 12 cauza Albert vs România din 16 februarie 2010, statuează că art.6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, se reține că motivele invocate în recursurile de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie).

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți în recursurile declarate, ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și motivată corect, iar recursurile declarate sunt inadmisibile fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în interesele inculpatului Osipov Sergiu și de către avocatul Canja Alexandru în interesele succesorului părților vătămate Găină Alexei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019, în cauza penală în privința lui *Osipov Sergiu xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 11 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Președinte /semnătura/
Judecători /semnătura/
/semnătura/

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

Anatolie Țurcan